

MERSİN ÜNİVERSİTESİ

DENİZ KAPLUMBAĞALARI UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (ME.Ü.- DEKUYAM) İZLEME VE DEĞERLENDİRME RAPORU

2024 Faaliyetleri 2025-2029 Stratejik Plan Uyum Analizi

1. Raporun Amacı

Bu izleme raporu, Mersin Üniversitesi **Deniz Kaplumbağaları Uygulama Ve Araştırma Merkezi** 'nin 2024 yılı boyunca gerçekleştirdiği faaliyetlerin, 2025–2029 Stratejik Planında tanımlanan stratejik amaç ve hedeflerle ne ölçüde örtüştüğünü değerlendirmek; performans göstergeleri ile faaliyet etkililiğini analiz etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Bu kapsamda:

- Gerçekleşen faaliyetlerin stratejik amaçlarla eşleşmesi,
- Performans göstergelerine göre ilerleme düzeyi,
- İyileştirme alanlarının belirlenmesi,
- Kurumsal gelişim sürecine katkı sağlanması hedeflenmektedir.

2. Stratejik Amaçlara Göre Faaliyetlerin Uyum Değerlendirmesi

Amaç 1: Deniz Kaplumbağaları Araştırma ve Koruma Faaliyetlerinin Sürdürülebilirliği

Hedef 1.1: Yuvalama alanlarında yıllık izleme sayısını %50 artırmak

2024 Faaliyet Uyumu: Mersin’de mevcut 5 üreme alanından 2’sinde çalışılmıştır.

Gözlem: Hedefle uyumlu

Hedef 1.2: Rehabilitasyon vakalarının sayısında %30 azalma gerçekleştirmek

2024 Faaliyet Uyumu: Yaralanma vakalarını önlemek amaçlı eğitim yapılmıştır.

Gözlem: Hedefle uyumlu

Amaç 2: Toplumsal Farkındalık ve Eğitim Etkinliklerini Güçlendirmek

- Hedef 2.1:** Her yıl en az 5 kamuya açık eğitim/seminer düzenlemek

2024 Faaliyet Uyumu: Yıllık düzenlenen eğitim sayısı 5

- Gözlem:** Hedefle uyumlu

- Hedef 2.2:** İlköğretim ve lise düzeyinde yıllık okul etkinliği gerçekleştirmek

2024 Faaliyet Uyumu: → Yıllık okul işbirliği etkinlik sayısı 2

- Gözlem:** Hedefle uyumlu

Amaç 3: Deniz kaplumbağaları ile ilgili **Ulusal/Uluslararası** Üniversiteler ve araştırma kurumları ile disiplinler arası işbirlikleri geliştirerek bilimsel araştırmaları teşvik etmek

- Hedef 3.1: Uluslararası 1 veya ulusal 1 proje başvurusunda bulunmak
2024 Faaliyet Uyumu: Ulusal 3 proje ve Uluslararası 1 proje
- Gözlem: Hedefin oldukça üzerinde
- Hedef 3.2: Yurtiçi kurumlarla yılda en az 1 ortak etkinlik düzenlemek
2024 Faaliyet Uyumu: Kurumsal ortaklı faaliyet sayısı 2
- Gözlem: Hedefin oldukça üzerinde

Amaç 4: Dijital Arşiv ve Veri Yönetimini Geliştirmek

- Hedef 4.1: DEKUYAM dijital veri sistemini 2026'nın sonuna kadar kurmak
2024 Faaliyet Uyumu: Planlama aşamasında
- Gözlem: 2026 yılı içerisinde hedeflenmektedir
- Hedef 4.2: Coğrafi bilgi sistemleri ile entegre alan izleme altyapısı oluşturmak
2024 Faaliyet Uyumu: CBS destekli alan izleme sayısı 1
- Gözlem: Hedefin oldukça üzerinde

Amaç 5: Yönetim Kapasitesini ve Sürdürülebilir Kaynak Erişimini Güçlendirmek

- Hedef 5.1: Yıllık bütçenin %25'ini dış kaynaklardan sağlamak
- **2024 Faaliyet Uyumu:** Dış kaynak oranı %25
- Gözlem: Hedefle uyumlu
- Hedef 5.2: Merkezde görevli personelin sayısını %20 artırmak
2024 Faaliyet Uyumu: Yeni görevlendirilen personel sayısı 0
- Gözlem: Hedefin oldukça altında

1. PROJELER (YER ALDIĞI ULUSAL VE ULUSLARARASI PROJELER)

2.1 Doğu Akdeniz'deki Yeşil Deniz Kaplumbağası Yuvalama Kumsallarındaki (Kazanlı, Akyatan ve Samandağ) Yuva Mikrobiyotası, Patojen Yoğunluğu ve Yuvalardaki Oksijen ve Sıcaklığın Yavru Başarısına Etkisi” **Araştırmacı:** Prof.Dr. Serap ERGENE, **TÜBİTAK-1001**

2.2 17 Mayıs 2024 tarihinde, MTSO Anadolu Lisesinde gerçekleştirilen ve **TÜBİTAK-4006** kapsamında olan bilim şenliğinde kurulan tanıtım masasında, yurt dışından değişim hareketliliği ile gelmiş bulunan yabancı öğretmenler de dahil olmak üzere okuldaki farklı branş ve alanlardaki öğretmen ve öğrencilere, deniz kaplumbağalarının tanıtımı yapılarak Mersin Üniversitesi DEKUYAM olarak gerçekleştirdiğimiz faaliyetleri ve çalıştığımız konuları paydaşlara aktardık.

2.3 Uluslararası Rotary Çevre Vakfı Tarafından Desteklenen “ Deniz Kaplumbağalarının uydu ile izlenmesi” projesi 01.08.2024

2.4 16-21 Eylül 2024 tarihleri arasında gerçekleştirilen “Geleceğin Bilim İnsanları ile Doğaya Yolculuk-2” isimli **TÜBİTAK-4004** projesinde ise ortaöğretim öğrencilerine çevre kirliliği, Akdeniz Balıkları ve Deniz Kaplumbağaları anlatılarak alanda uygulama yaptırılmıştır. Göksu Deltasında arazi çalışması ile mikroplastiklerle ilgili bilgi verilerek uygulama yaptırılmıştır. Toplamış oldukları plastik atıkların ayrımı ve kaynakları tartışılmıştır.

2. BİLGİLENDİRME VE EĞİTİM TOPLANTILARI

2.1. Çevre Kulübü ve Rotary kulübü ile 05.06.2024 Deniz Kirliliği ve Küresel Isınma Konferansı

2.2. Çavuşlu İlkokulu 26.Nisan. 2024 Çevrenin korunması ve nesli tükenen canlılar Konferansı

2.3. MEÜ Deniz Canlıları Müzesi Müze Sohbetleri 12.09.2024 Mersin ve Deniz Kaplumbağaları Konferansı

2.4. Mersin Büyükşehir Belediyesi ve Rotary Kulüp 13.06.2024 Deniz Kaplumbağalarının uydu telemetri ile izlenmesi Konferansı

2.5. Mersin Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen Çevre Çalıştayı'nda 04.12.2024 ‘‘ Deniz Kaplumbağaları ve Kazanlı Üreme Kumsalı’’ isimli sunu Müdürümüz Prof.Dr. Serap Ergene Üzdiyen tarafından gerçekleştirilmiştir.

2.6.2006 yılından bu yana Prof.Dr. Serap Ergene Üzdiyen **T. C. Tarım ve Orman Bakanlığı** Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Deniz Kaplumbağaları **Bilim Komisyonu üyesi** olarak çalışmalarını yürütmektedir.

2.7. Televizyon ve Radyo Programları'nda Deniz Kaplumbağaları ve Doğa Koruma hakkında söyleşi ve bilgilendirme

TRT Çukurova radyosu Hayatın İçinden Programı 04.04.2024

TRT Çukurova radyosu Hayatın İçinden Programı 13.09.2024

TRT Çukurova radyosu Günaydın Türkiye Programı 22.05.2024

[https://www.iletisim.gov.tr/turkce/yerel_basin/detay/deniz-kaplumbagalari-mersin-sahillerine-](https://www.iletisim.gov.tr/turkce/yerel_basin/detay/deniz-kaplumbagalari-mersin-sahillerine-yumurta-birakmaya-basladi)

yumurta-birakmaya-basladi haber tarihi: 30.06.2024

<https://denizkartali.com/kizkalesi-ve-mersin-universitesi-denize-birakildi/>

https://ogretmenlersitesi.com/haber/ozel-haber-gundemi-2-agustos-2024-300781.html#google_vignette

<https://www.dunya.com/surdurulebilir-dunya/deniz-kaplumbagalari-gazze-seridine-yaklasti-haberi-739628>

https://www.haber1.com/haber/prof-dr-serap-ergene/#google_vignette

<https://denizkartali.com/kizkalesi-ve-mersin-universitesi-denize-birakildi/>

<https://www.dunya.com/yasam/deniz-kaplumbagalarinin-nesli-tehlike-altinda-haberi-747179>

<https://cukurovabarisgazetesi.net/deniz-kaplumbagalarinin-yumurtlama-donemi/44860/>

<https://www.ilkhaber-gazetesi.com/cevre/mersin-sahillerinde-deniz-kaplumbagalari-yumurtlama-sezonuna-hizli-basladi-203854>

<https://www.yesilafsin.com/uydu-cihaz-takilan-deniz-kaplumbagalari-50-gunde-gazze-seridine-yaklasti>

<https://www.cukurovagazetesi.com/mersin-caretta-carettalari-agirliyor/amp>

<https://www.medyahatay.com/deniz-kaplumbagalari-mersin-sahillerine-yumurta-birakmaya-basladi>

<https://www.iha.com.tr/mersin-haberleri/uydu-vericisi-takilan-yesil-deniz-kaplumbagalari-denize-birakildi-90801441>

<https://www.sabirgazetesi.com/deniz-kaplumbagalari-mersin-sahillerine-yumurta-birakmaya-basladi>

<https://www.virahaber.com/mersin-sezonluk-misafirlerini-agirliyor-71516h.htm>

https://www.ntv.com.tr/turkiye/mersinden-denize-salanan-deniz-kaplumbagalari-gazze-seridine-gitti,5tWa4oV_LkeBb2rH_H4vVQ

<https://denizkartali.com/etiket/mersin-universitesi-deniz-kaplumbagalari-uygulama-ve-arastirma-merkezi-muduru-prof-dr-serap-ergene/amp/>

<https://cukurovagazetesi.com/deniz-kaplumbagalari-denizle-bulustu>

<https://www.virahaber.com/uydu-vericisi-takilan-yesil-deniz-kaplumbagalari-denize-birakildi-71408h.htm>

<https://www.haberturk.com/mersin-de-uydu-takip-cihaz-takilan-2-yesil-deniz-kaplumbagasi-denize-salindi-3694842/3>

<https://www.haberdendizde.com/denizde-gundem/mersin-sezonluk-misafirlerini-agirliyor/>

<https://www.akdenizgazetesi.net/haber/35896/carettalarin-nesli-tehlikede.html>

<https://www.trthaber.com/foto-galeri/mersinde-uydu-takip-cihaz-takilan-2-yesil-deniz-kaplumbagasi-denize-salindi/65483.html>

<https://www.mersinhaberci.com/haber/54224/denizlerin-temiz-kalmasn-salayan-kaplumbaalar-tehdit-altnda.html>

<https://www.mersin.bel.tr/haber/uzerine-uydu-takip-cihaz-takilan-kizkalesi-ve-mersin-universitesi-denize-birakildi-1718345404>

<https://www.aa.com.tr/tr/yasam/uydu-cihaz-takilan-deniz-kaplumbagalari-50-gunde-gazze-seridine-yaklasti/3293164>

<https://www.mersintime.com/200-binden-fazla-deniz-kaplumbagasi-akdenizle-bulusuyor-ilk-yavrular-cikti>

https://www.iletisim.gov.tr/turkce/yerel_basin/detay/yuvalardan-cikan-yavrular-denizle-bulustu

<https://www.ensonhaber.com/yasam/mersinde-yumurtadan-cikan-yavru-carettalar-denizle-bulustu>

<https://www.medyayenigun.net/haber/21191260/200-binden-fazla-deniz-kaplumbagasi-mersinde-bulusuyor>

<https://www.imecegazetesi.com/deniz-kaplumbagalari-akdenizle-bulusuyor-ilk-yavrular-cikti>

<https://www.egetelgraf.com/deniz-kaplumbagalarinin-ureme-sezonu-200-bin-yavru-denizle-bulusacak>

<https://www.burduryenigun.com/mersinde-200-bin-yavru-caretta-caretta-akdenizle-bulusuyor>

<https://www.aslinda.com/yuzbinlerce-deniz-kaplumbagasi-akdenizle-bulusuyor-ilk-yavrular-cikti>

<https://heyemersin.com/200-binden-fazla-yavru-caretta-denizle-bulusuyor/?amp>

3. . BİLİMSEL ÇALIŞMALAR

3.1.MERSİN, DAVULTEPE 100. YIL DENİZ KAPLUMBAĞALARI [Chelonia mydas (LINNAEUS, 1758) ve Caretta caretta (LINNAEUS, 1758)] ÜREME KUMSALININ GIS YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ, 2024 Mersin Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi

4. REHABİLİTASYON ÇALIŞMALARI

Davultepe 100. Yıl Kumsalı'ndaki Tabiat parkı'nda bulunan T. C. Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, VII. Bölge Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Mersin Deniz Kaplumbağaları Kurtarma, Rehabilitasyon ve Bilgilendirme Merkezi'nde yaralı kaplumbağaların rehabilitasyonu için Mersin Üniversitesi Deniz Kaplumbağaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ME.Ü.- DEKUYAM) olarak danışmanlık hizmeti verilmekte ve ölü kaplumbağaların nekroskopisi yapılarak ölüm sebepleri araştırılmaktadır.

5. İŞBİRLİĞİ ÇALIŞMALARI

T. C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı, VII. Bölge Müdürlüğü, Mersin Şube Müdürlüğü ile deniz kaplumbağaları konusunda bilgi alışverişi ve eğitim konularında işbirliği protokolu

çerçevesinde çalışmalar yürütölmektedir. Prof.Dr. Serap Ergene T. C. Tarım ve Orman Bakanlığı deniz kaplumbağaları bilim komisyonunda görevlidir

6. KAZANLI, ALATA VE DAVULTEPE 100.YIL KUMSALLARINDA KESİNTİSİZ OLARAK YÜRÖTÖLMEKTE OLAN ÇALIŞMALAR

Alata Kumsalı:

2002 yılından bu yana çalışmalar sürdürölmektedir.

İşbirliği yapılan Kurumlar; T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı VII. Bölge Müdürlüğü Mersin Şube Müdürlüğü ve T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü.

Kazanlı Kumsalı

TÜBİTAK 1001 projesi kapsamında çalışma yapıldı.

Davultepe 100. Yıl Kumsalı:

2009 yılından bu yana çalışmalar sürdürölmektedir. Öğr. Gör.Dr. Mahmut Ergene bu alanda Doktora çalışmasını tamamlamıştır.

İşbirliği yapılan Kurumlar; T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı VII. Bölge Müdürlüğü Mersin Şube Müdürlüğü.

Sonuç olarak; Mersin Üniversitesi Deniz Kaplumbağaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (ME.Ü.- DEKUYAM) tarafından yukarıda bahsi geçen toplam 2 kumsalda yapılan çalışmalar ile T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı'na sunulan raporlar ile ulusal mevzuatımız ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerin gereğinin yerine getirilmesinde katkı sağlanmaktadır.